

Waar ligt openbare ruimte ID 026830000000290 (Tolhuis)?

Een vraag naar de 'bekende' weg

In de Wet basisregistratie adressen en bebouwen en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder openbare ruimte: "een door het bevoegde gemeentelijke orgaan als zodanig aangewezen en van een naam voorziene buitenruimte die binnen één woonplaats is gelegen" (artikel 1, onder j, Wet basisregistratie adressen en bebouwen).

De gemeenteraad kent per woonplaats namen toe aan delen van de openbare ruimte en zo nodig aan gemeentelijke gebouwen en bouwwerken (artikel 2, tweede lid, Verordening naamgeving en nummering (adressen) 2019).

Er zijn volgens de basisregistratie adressen en gebouwen (BAG) in de woonplaats Nijmegen twee verschillende openbare ruimten met de naam Tolhuis.

Openbare ruimte		Openbare ruimte	
ID	026830000000290	ID	0268300000001580
Naam	Tolhuis	Naam	Tolhuis
Type	Weg	Type	Administratief gebied
Status	Naamgeving uitgegeven	Status	Naamgeving uitgegeven
Geconstateerd	Nee	Geconstateerd	Nee
In onderzoek	Nee	In onderzoek	Nee
Begindatum	30-05-1968	Begindatum	25-10-2006
Einddatum		Einddatum	
Documentdatum	30-05-1968	Documentdatum	25-10-2006
Mutatiedatum	09-12-2010	Mutatiedatum	09-12-2010
Documentnummer	RB 30-05-1968	Documentnummer	RB 25-10-2006
Gerelateerde woonplaats	3030	Gerelateerde woonplaats	3030

Bron: Landelijke Voorziening BAG

straten en paden

Bij de openbare ruimte van het type 'weg' wordt gesuggereerd dat er een raadsbesluit d.d. 30 mei 1968 bestaat. Het brondocument dat in de basisregistratie is ingeschreven, blijkt een collegebesluit inzake de buurtindeling van Dukenburg te zijn (besluit B&W d.d. 30 mei 1968, nummer 6). Documentnummer RB 30-05-1968 heeft geen betrekking op de naamgeving van openbare ruimten van het type 'weg'. Daaraan ligt een kaderstellend besluit ten grondslag dat anderhalf jaar eerder is genomen:

Raadsbesluit d.d. 30 november 1966

1. aan de onderscheiden wijken van het uitbreidingsplan Dukenburg de namen te geven als die zijn aangegeven op de bij dit besluit behorende tekening M.D., no. 10702c;
2. te bepalen, dat die namen als zodanig tevens dienen voor de in de te onderscheiden wijken aan te leggen straten en paden.

wijken

De namen van de in beslispunt 1 van het raadsbesluit d.d. 30 november 1966 genoemde 'wijken' zijn: Tolhuis, Teersveld, Zwanenveld, Dukenburg, Lankforst, Aldenhof, Malvert, Weezenhof, De Vossen en Vogelzang.

In het collegebesluit d.d. 30 mei 1968 worden de nieuwe wijknamen Groot-Dukenburg en Staddijk geïntroduceerd (onbevoegd genomen besluit?) en zijn de in 1966 vastgestelde (buurt)namen genummerd van 30 t/m 39. Na de intrekking van de naam Teersveld (raadsbesluit d.d. 13 mei 1971) is de nummering aangepast.

bron: Publieke Werken en Volkshuisvesting

Op bovenstaande afbeelding van de Wijk- en buurtindeling uit juni 1968 zijn de straten en paden in buurt 30 Tolhuis (nog) niet aangegeven. Sinds 1970 worden de wijken aangemerkt als stadsdelen en de buurten als wijken. De stadsdelen en wijken door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) nog altijd aangeduid als wijken en buurten.

Bij de openbare ruimte van het type 'administratief gebied' is in de basisregistratie documentnummer RB 25-10-2006 ingeschreven. Het betreft hier het raadsbesluit d.d. 25 oktober 2006 (geamendeerd raadsvoorstel d.d. 20 juni 2006 (133/2006)) met de formele gebiedsindeling (2007). De begindatum 25-10-2006 komt niet overeen met het raadsbesluit. In beslispunt 5 staat expliciet vermeld dat dit besluit op 1 januari 2007 in werking treedt; zie *Gemeentebld Nijmegen 2007*, nr. 3.

vervallen

Op 1 januari 1999 vervallen alle eerdere gemeentelijke regels en voorschriften (welke voor zover valt na te gaan nimmer eerder in het gemeentebld zijn gepubliceerd) voor het benoemen van delen van de openbare ruimte en het nummeren van de daaraan liggende objecten (artikel 10, Verordening straatnaamgeving en huisnummering). Namen en nummers die op grond van de in artikel 10 genoemde regels en voorschriften aan objecten zijn toegekend, blijven na het inwerking treden bestaan (artikel 11, eerste lid).

De Verordening straatnaamgeving en huisnummering is op 9 juli 2011 uitwerking getreden en vervangen door de Verordening naamgeving en nummering (adressen) 2011. Deze is op 15 mei 2019 vervangen door de Verordening naamgeving en nummering (adressen) 2019. In de nieuwe verordeningen staat dezelfde bepaling over het vervallen van alle eerdere gemeentelijke regels en voorschriften en dezelfde overgangsbepaling.

Het vervallen van alle eerdere gemeentelijke regels en voorschriften betekent dat het raadsbesluit d.d. 30 november 1966 per 1 januari 1999 is vervallen. De toegekende naam Tolhuis is blijven bestaan. Dat geldt zowel voor de wijk als voor de straten en paden die voor 1999 zijn aangelegd. Het beslispunt 2 van het raadsbesluit d.d. 30 november 1966 geldt niet voor de openbare ruimten van het type 'weg' die na 1 januari 1999 zijn aangelegd.

geometrie

Het antwoord op de vraag naar de 'bekende' weg zou terug te vinden moeten zijn in het brondocument dat is ingeschreven in de BAG. Dat geldt voor alle openbare ruimten. In de Catalogus BAG 2018, p. 16 (bijlage *Staatscourant 2018*, nr. 36227, p. 19) staat in onderdeel 3.3.1 Geometrie:

De geometrie van openbare ruimten is niet opgenomen in de BAG. De gemeente dient het bij het benoemen van nieuwe openbare ruimten alsmede bij het wijzigen van bestaande openbare ruimten een voldoende gedetailleerde omschrijving of grafische weergave op te nemen die de ligging van de buitenruimte op enigerlei wijze aanwijst. De ligging van openbare ruimten is dus wel opgenomen in het brondocument, maar niet in de BAG-registratie.

In de BAG zijn geen brondocumenten ingeschreven waarin "een voldoende gedetailleerde omschrijving of grafische weergave" is opgenomen die de ligging van de straten en paden (openbare ruimte van het type 'weg') met de naam Tolhuis op enigerlei wijze aanwijst. De ligging hiervan is niet opgenomen in brondocument RB 30-05-1968.

Ook brondocument RB 25-10-2006 bevat onvoldoende informatie. Bijlage 2: voorgestelde indeling in stadsdelen bij het raadsbesluit d.d. 25 oktober 2006 is onvoldoende gedetailleerd. Bovendien heeft de gemeenteraad expliciet besloten:

3. De huidige administratieve wijkgrenzen, zoals vastgelegd in de gemeentelijke registratie van adressen, vast te stellen als zijnde de formele wijkgrenzen.

Op basis hiervan kan de administratieve wijkgrens niet nauwkeurig worden bepaald. Alleen verblijfsobjecten, lig- en standplaatsen hebben een adres. Openbare ruimten waaraan geen nummeraanduidingen zijn gerelateerd, liggen volgens het gemeentelijke Adressenoverzicht in geen enkele wijk.* Dat de wijkgrenzen niet voldoende gedetailleerd zijn vastgelegd, blijkt ook uit de verschillen in oppervlakte per wijk bij de Kaartviewer Nijmegen en het CBS.

Zie <https://gaypnt.home.xs4all.nl/straatnamen/toelichting.html#oppervlakte>

NWB

De naam Tolhuis staat vermeld in het Nationaal Wegenbestand (NWB). Dit is een open databestand met alle openbare wegen in Nederland die een straatnaam of wegnummer hebben en in beheer zijn bij het Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen. Bij de PDOC Viewer is te zien welke wegvakken in Nijmegen de naam Tolhuis hebben.

Om een zo actueel mogelijk NWB te waarborgen, wordt het bestand gevoed door data uit drie basisregistraties (BAG, BGT en BRT). De betrouwbaarheid van het NWB is afhankelijk van de beschikbare gegevens. Het ontbreken van een brondocument met "een voldoende gedetailleerde omschrijving of grafische weergave" van de openbare ruimte draagt niet bij aan de betrouwbaarheid.

Bron: PDOC Viewer

Aan alle wegvakken zou een raadsbesluit ten grondslag moeten liggen dat als brondocument is ingeschreven in de BAG. Na het kaderstellende besluit d.d. 30 november 1966 (vervallen per 1 januari 1999) zijn er alleen besluiten genomen inzake de gelijknamige wijk (openbare ruimte van het type 'administratief gebied'). Een brondocument met de geometrie van de openbare ruimte van het type 'weg' ontbreekt.

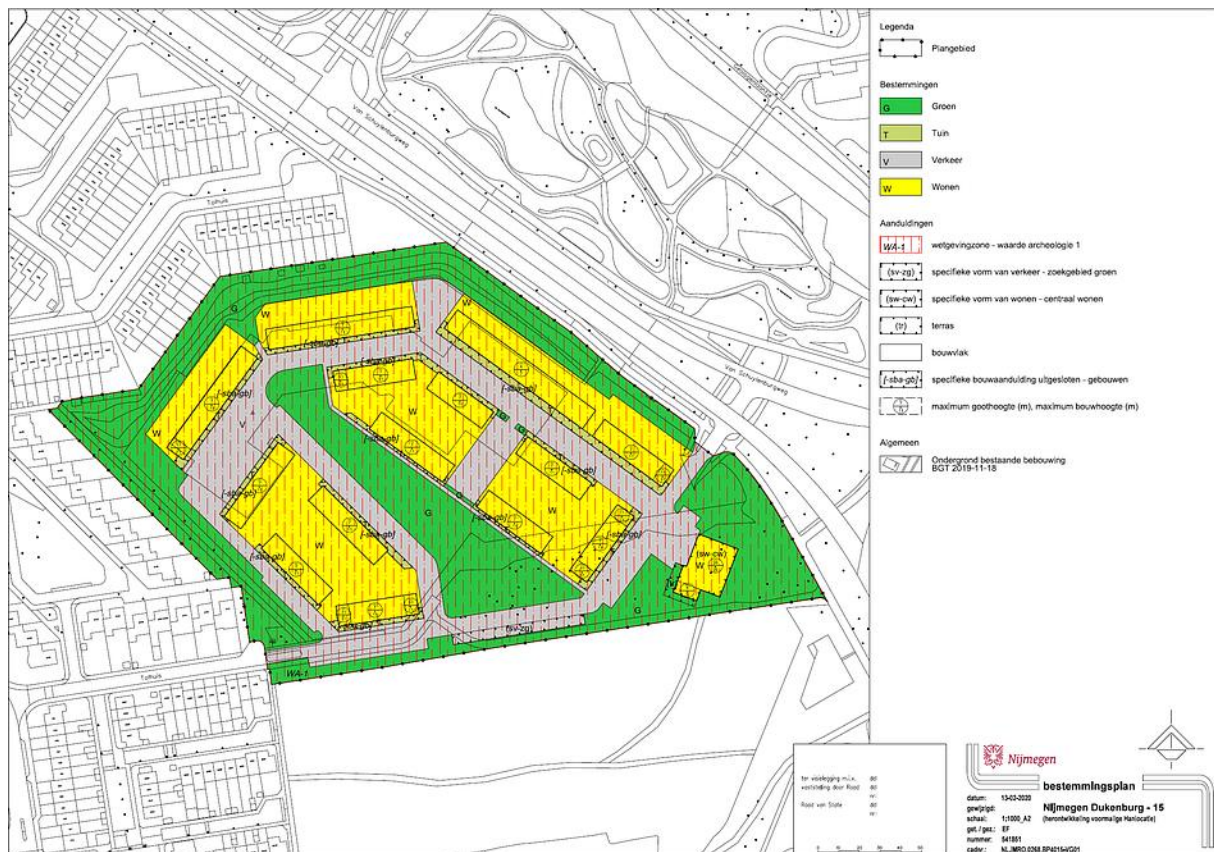
HAN-terrein

Het schoolgebouw (bouwjaar 1979) van de Stichting Gelderse Leergangen had de adressen Van Schuylenburgweg 3 Nijmegen en Tolhuis 2311 Nijmegen. Door allerlei fusies ontstond in 1996 de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN). Een aantal wegvakken op het terrein (kadastrale gemeente Hatert, sectie N, perceelnummer 1677) van de inmiddels gesloopte school heeft in het NWB de naam Tolhuis. Het pad aan de zuidzijde is naamloos.

Op het voormalige HAN-terrein wordt het nieuwbouwproject Hof van Nijmegen gerealiseerd. In het gemeentelijke Adressenoverzicht (gewijzigd: 02-11-2020 08:34:48) staan voor het eerst de volgende adressen vermeld:

Tolhuis	0268300000000290	2700	2700	6537 MM	31 - Tolhuis	Nijmegen	Weg
Tolhuis	0268300000000290	2701	2793	6537 MP	31 - Tolhuis	Nijmegen	Weg
Tolhuis	0268300000000290	2702	2784	6537 MN	31 - Tolhuis	Nijmegen	Weg
Tolhuis	0268300000000290	2801	2817	6537 MX	31 - Tolhuis	Nijmegen	Weg
Tolhuis	0268300000000290	2802	2832	6537 MX	31 - Tolhuis	Nijmegen	Weg

Volgens de gegevens in de BAG zijn de bouwvergunningen op 15 oktober 2020 verleend (nummers W.Z20.105278.01 en W.Z20.105135.01). Dit is (nog) niet op de gebruikelijke wijze bekendgemaakt (situatie op 7 november 2020); zie <https://zoek.officielebekendmakingen.nl>.

Bron: bestemmingsplan 'Nijmegen Dukenburg - 15 (herontwikkeling voormalige Hanlocatie)'

Er zijn in totaal 157 nieuwe adressen toegekend. Alle huisnummers van de verblijfsobjecten zijn gerelateerd aan openbare ruimte ID 0268300000000290 van het type 'weg' met de naam Tolhuis. De naam van de nieuwe openbare ruimte op het voormalige HAN-terrein moet nog door het bevoegde gemeentelijke orgaan worden vastgesteld.

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd nummeraanduidingen toe te kennen (artikel 3, tweede lid, Verordening naamgeving en nummering (adressen) 2019), maar de naamgeving van de openbare ruimte is de bevoegdheid van de gemeenteraad (artikel 2, tweede lid, van de verordening).

De toekenning van de nummeraanduidingen 2700 t/m 2700 A 42, 2701 t/m 2793, 2702 t/m 2784, 2801 t/m 2817 en 2802 t/m 2832 is discutabel. Formeel bestaan er geen genummerde straten, maar in de praktijk zullen de nieuwe straten Tolhuis 27e straat en Tolhuis 28e straat worden genoemd. In een advies van het BAG Gebruikersoverleg uit 2016 (zie bijlage) dat aan alle bronhouders is toegezonden, wordt het toepassen van de Amerikaanse schrijfwijze afgewezen.

In de praktijk blijkt met name de tweede manier van registreren (waarbij het nummer van de straat in het huisnummer is opgenomen) te leiden tot invoer- en overnamefouten bij het gebruik van het adres en visuele verwarring (hoort het nummer bij het huisnummer of is het een huisnummertoevoeging?). Bovendien zijn, met name door de Veiligheidsregio en de Nationale Politie, problemen geconstateerd met de vindbaarheid in deze wijken en specifiek bij kruispunten van straten in deze wijken.

Bij 42 adressen wordt het 4-cijferige huisnummer gevolgd door een huisletter + huisnummer-toevoeging van een of twee cijfers (nummeraanduidingen 2700 A 1 t/m 2700 A 42). Deze notatie leidt tot allerlei varianten waarbij spaties worden weggelaten of vervangen door een streepje. Van een begrijpelijke en logische huisnummering is geen sprake.

Bij een transparante huisnummering zou ieder adres zonder voorkennis en/of hulpmiddelen moeiteloos te vinden moeten zijn. Bij de het nieuwbouwproject Hof van Nijmegen is dat niet het geval.

gang van zaken

De Vooraankondiging bestemmingsplan 'Nijmegen Dukenburg - 15 (herontwikkeling voormalige Hanlocatie)', Nijmegen, is al op 10 juli 2019 gepubliceerd in *Gemeenteblad 2019*, nr. 170550. De gewijzigde vaststelling (raadsbesluit d.d. 13 mei 2020) is op 27 mei 2020 bekendgemaakt in de *Staatscourant 2020*, nr. 28811, en *Gemeenteblad 2020*, nr. 132742.

Begin 2019 was al duidelijk welke gronden zouden worden aangewezen voor 'Verkeer' en 'Wonen'. Met de voorbereidingen voor de naamgeving van de nieuwe openbare ruimte had toen al een begin gemaakt kunnen worden.

Uit de publicatie van de vergunningaanvragen in juli 2020 blijkt dat de toekomstige adressen voor de 42 sociale huurappartementen en 114 grondgebonden woningen op dat moment al bekend waren. De herhaalde signalen dat de naam en de (gewijzigde) geometrie van de openbare ruimte nog vastgesteld moesten worden, zijn niet opgepakt.

Naar de reden hiervan kan ik slechts gissen. Is het college als bronhouder BAG van mening dat het voormalige HAN-terrein door het bevoegde gemeentelijke orgaan is aangewezen als openbare ruimte en voorzien van de naam Tolhuis? Of is er een andere verklaring en rechtvaardiging voor het toekennen van nummeraanduidingen die gerelateerd zijn aan openbare ruimte ID 026830000000290 van het type 'weg' met de naam Tolhuis?

De brondocumenten d.d. 15 oktober 2020 (nummers D200582848 en D200582862) zijn vijf dagen later door een gemandateerde ambtenaar ingeschreven in de BAG. Hij of zij zou mijn vraag naar de 'bekende' weg moeten kunnen beantwoorden.

Nijmegen, 7 november 2020

Rob Essers

BAG BAO

Bronhouders Afnemers Overleg

Basisregistraties Adressen
en Gebouwen (BAG)
Bronhouders- en afnemersoverleg (BAO)
Hofstraat 110
Postbus 9046
7300 GH Apeldoorn
Telefoon (088) 183 3400
bagbao@kadaster.nl

Bronhouders BAG

Datum 10 juni 2016
Uw kenmerk
Ons kenmerk 16.034993
Betreft Amerikaanse schrijfwijze openbare ruimten binnen de BAG

Geachte heer, mevrouw,

In het BAG gebruikersoverleg van 29 juni 2015 en 30 september 2015 is gesproken over de Amerikaanse schrijfwijze van openbare ruimten in de BAG en de consequenties hiervan voor afnemers en gebruikers. Met de Amerikaanse schrijfwijze wordt bedoeld: een genummerde straatnaam. De gebruikers van de BAG adviseren geen genummerde straatnamen te kiezen voor nieuwe straten.

Er zijn twee verschillende manieren van registreren van de Amerikaanse schrijfwijze van openbare ruimten geconstateerd in de BAG:

1. Genummerde naam Openbare ruimte, bestaande uit een Openbare ruimte naam en -nummer (voorbeeld: Jol 29 62 in Lelystad is geregistreerd als Openbare ruimte: Jol 29, huisnummer: 62)
2. Eén straatnaam voor een wijk, met nummeraanduidingen die bestaan uit "straat"-nummers en huisnummers (voorbeeld: Weezenhof 8210, Nijmegen is geregistreerd als Openbare ruimte naam: Weezenhof, huisnummer: 8210)

Deze schrijfwijzen zijn in de BAG beiden toegestaan. De BAG schrijft niet voor hoe de registratie moet plaatsvinden, in principe zijn bronhouders vrij om dit zelf te bepalen. In het BAG gebruikersoverleg is wel geconstateerd dat een uiteenlopende registratie de eenduidigheid van de registratie binnen de BAG niet ten goede komt. In de praktijk blijkt met name de tweede manier van registreren (waarbij het nummer van de straat in het huisnummer is opgenomen) te leiden tot invoer- en overnamefouten bij het gebruik van het adres en visuele verwarring (hoort het nummer bij het huisnummer of is het een huisnummertoevoeging?). Bovendien zijn, met name door de Veiligheidsregio en de Nationale Politie, problemen geconstateerd met de vindbaarheid in deze wijken en specifiek bij kruispunten van straten in deze wijken.

Bijlage(n)
Contactpersoon

Blad 1 van 2

BAG BAO

Bronhouders Afnemers Overleg

Naar aanleiding van deze consequenties raadt het BAG Gebruikersoverleg het toepassen van de Amerikaanse schrijfwijze af. Het advies is om voor toekomstige gevallen geen nummering in de Openbare ruimtenaam toe te passen.

Op 21 april 2016 heeft het BAG BAO besloten om dit advies over te nemen. Bij deze informeren wij u over dit besluit.

Daarnaast is de VNG door het BAG BAO verzocht om de 'Modelverordening naamgeving en nummering' hierop aan te passen.

In het Gebruikersoverleg is ook de behoefte kenbaar gemaakt om inzicht te geven in het huidige gebruik van de Amerikaanse schrijfwijze, het gaat hierbij concreet om een lijst met Openbare ruimten waarbij gemeenten de Amerikaanse schrijfwijze hanteren. Deze lijst bevat de Openbare ruimten die tot op heden bekend zijn en is gepubliceerd op de pagina [BAG documentatie](#) op de website van de BAG.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Basisregistraties Adressen en Gebouwen
Bronhouders en Afnemers Overleg

J.J. Storm
Secretaris BAG BAO
Voorzitter Gebruikersoverleg BAG